

TADEUSZ ŚLIPKO SJ

ZARYS
ETYKI OGÓLNEJ

Wydanie V

Wydawnictwo WAM
Kraków 2009

OD AUTORA

Niniejsze, czwarte wydanie *Zarysu etyki ogólnej* w stosunku do jego trzeciej edycji ukazuje się w treściowo niezmienionym kształcie, pomijając niewielkie stylistyczne poprawki, uzupełnienia oraz zmianę numeracji stron. Nie naruszają one jednak zasadniczej tożsamości obecnego wydania w porównaniu z poprzednim. Jest to zatem w dalszym ciągu, blisko trzydzieści lat trwająca, kontynuacja tego samego wykładu etyki chrześcijańskiej we właściwym jej autorowi ujęciu.

W związku z tym nie traci na aktualności sugestia skierowana do wykładowców etyki, którzy chcieliby się posłużyć tym podręcznikiem w pracy dydaktycznej. Jak w przedmowach do poprzednich wydań zaznaczono, niniejszy podręcznik powstał w specyficznych warunkach komunistycznego reżimu, kiedy możliwości publikowania dla autorów o chrześcijańskiej orientacji światopoglądowej były mocno ograniczone. Z tego powodu z potrzebą podręcznikowej pomocy dla studiującej młodzieży szła w parze konieczność syntetycznego przedstawienia wykształconej na przestrzeni lat i wciąż rozbudowywanej etyki chrześcijańskiej opartej na bazie augustyńsko-tomistycznych przesłanek. Racja ta, mimo zmienionych warunków społeczno-politycznych, nadal zachowuje swą ważność. W konsekwencji podręcznik zawiera więcej materiału z zakresu podstawowych zagadnień filozoficzno-etycznych, niż jest to niezbędnie konieczne. Toteż nader celowe okazuje się przy korzystaniu z tego podręcznika określenie tego, co w jego treści stanowi obowiązujący zasób wiedzy, a co służyć może za nadobowiązkową lekturę, poszerzającą horyzont filozoficzno-etycznej edukacji.

Przykładową realizacją tej ogólnej wskazówki może być zredukowanie obowiązującego materiału do następujących kwestii: ustalenie faktu etycznego, konkluzja opisu tego faktu zazwyczaj w formie wykrytej antynomii, zasadnicze stanowiska filozoficzno-etyczne, uściślenie podstawowych pojęć i uzasadnienie tezy. Natomiast poszczególne etapy opisów faktu etycznego, jego analizy oraz przegląd historyczny potraktować można jako elementy wyjaśniające, ewentualnie uwzględnione w wykładzie, ale nie wchodzące w zakres obowiązujących wiadomości.

Do dowolnego wyboru pozostają, tym bardziej, zagadnienia uboczne, a także dwa wstępne rozdziały podręcznika. Jak się zdaje, po dokonaniu proponowanej selekcji jego treściowej zawartości może on służyć pomocą w trakcie podstawowego studium filozofii moralności. Całościowo zaś

wzięty otwiera drogę do dalszego zgłębiania etyki chrześcijańskiej, bądź nawet do podejmowania własnych badawczych inicjatyw szczególnie nad procesem przechodzenia od dominujących do połowy XX wieku łacińskich podręczników tej etyki do podręczników w językach nowożytnych.

Zakończeniem tego wstępnego słowa niech będą wyrazy wdzięczności autora dla dwu przede wszystkim osób: ks. bpa dra Stanisława SMOLEŃSKIEGO, inspiratora opublikowania drukiem pierwszego wydania oraz zmarłego już, ale w sercu wciąż bliskiego ks. Mieczysława BEDNARZA SJ, pierwszego czytelnika, w niejednym miejscu rzeczowego i życzliwego korektora.